

IMPACTUL ÎN PRIMUL AN, AL PROIECTULUI DE PREVENȚIE A ABANDONULUI ȘCOLAR „ÎMPREUNĂ VOM REUȘI”

Prof. Monica Laura Tomescu, director, Liceul Teoretic „Lucian Blaga” Cluj-Napoca
Prof. psih. Diana Șaitiș, director adjunct, Liceul Teoretic „Lucian Blaga” Cluj-Napoca

Liceul Teoretic „Lucian Blaga” a fost beneficiar al proiectului prezentat mai jos:
Proiect cofinanțat din FONDUL SOCIAL EUROPEAN prin
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013.
Investește în oameni!

Axa prioritară 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

Domeniul major de intervenție 2. „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

Titlul proiectului: „Împreună vom reuși!”

Contract POSDRU POSDRU 91/2.2/S/ 64054

Beneficiar: Fundația *Filocalia* Iași

Parteneri: Fundația „Copii Fericiți” din Cluj-Napoca și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Iași.

Introducere

Reforma educației a impus conceptul de educație centrată pe elev și necesitatea reexaminării și extinderii rolului învățământului obișnuit pentru a se adapta cerințelor tuturor copiilor. Dezideratele unui sistem educațional modern presupun existența unor abordări noi, inovatoare, care să recunoască diferitele cerințe educaționale cu măsuri adecvate la acestea și care să asigure o educație de calitate pentru toți. Cerințele educaționale diferite impun școlii și societății crearea și dezvoltarea unor abordări/servicii diferențiate, care să acționeze continuu în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii.

Obiectivul general al proiectului

Sprijinirea integrării sociale pe termen lung a elevilor aflați în risc de abandon școlar și menținerea acestora în școală prin utilizarea unui cadru adecvat de aplicare a unor soluții educaționale alternative, specifice, inovatoare, dublate de consiliere și orientare, respectiv dezvoltarea abilităților de comunicare și managementul conflictelor.

Obiective specifice

1. Îmbunătățirea capacității sistemului educațional de a răspunde preventiv fenomenului de părăsire timpurie a școlii, prin utilizarea unui cadru care să abordeze integrat atât dezvoltarea și implementarea unor soluții educaționale inovatoare, cât și creșterea nivelului de pregătire a personalului implicat în dezvoltarea programelor de prevenire a fenomenului de părăsire a școlii.
2. Creșterea motivației pentru învățare și rămânerea în sistemul educațional prin participarea elevilor la activități extracurriculare diversificate de formare a unor deprinderi fundamentale educaționale, sociale și economice care să le ofere un parcurs educațional și profesional adecvat.
3. Cooptarea familiei în activitățile educaționale.

Selecția elevilor din grupul țintă a fost realizată prin administrarea unui chestionar cu 20 de itemi (elaborat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Iași) pentru identificarea elevilor cu risc de abandon școlar, elaborat pornind de la cinci domenii considerate relevante pentru fenomenul abandonului școlar în România, respectiv:

- a) relațiile familiale
- b) influența anturajului / petrecerea timpului liber
- c) raportarea la învățătură
- d) modul în care elevul se percepe pe sine
- e) relația cu colegii și profesorii

Scorul la chestionar poate varia între 25 – 75 de puncte, riscul de abandon școlar fiind cu atât mai mare cu cât scorul este mai ridicat.

Suplimentar, la selecția elevilor am avut în vedere și încadrarea elevilor în categoria celor cu CES, situația socio-economică a familiei, tipul familiei (organizată, dezorganizată, monoparentală etc.) condiții de locuit, numărul membrilor de familie, copii orfani, alte situații speciale etc.

Grup țintă: 20 elevi din clasa a IV-a și 20 elevi din clasa a VIII-a

Programul activităților remediale

Ziua 1 – o oră matematică; o oră TIC; o oră abilități sociale

Ziua 2 – o oră limba română; o oră limba engleză; o oră abilități sociale

Tipul de expert	Număr de ore lunar la o grupă de elevi
Profesor psiholog - Consiliere cu elevii și părinții	8 ore / lună cu o grupă de elevi din învățământul primar 8 ore / lună cu o grupă de elevi din învățământul secundar 1 oră/ lună cu părinții
Învățători	Limba română: 4 ore / lună cu o grupă de elevi Matematică: 4 ore / lună cu o grupă de elevi
Limba română - profesor	4 ore / lună cu o grupă de elevi
Matematică - profesor	4 ore / lună cu o grupă de elevi
Limba engleză - profesor	4 ore / lună cu o grupă de elevi
TIC - profesor	4 ore / lună cu o grupă de elevi

Curriculum-ul pentru clasa a IV-a

Limba română – recapitularea cunoștințelor, aprofundarea și consolidarea conținuturilor nou predate.

Matematică – aprofundarea celor 4 operații de bază și provocarea elevilor prin materiale și conținuturi atractive și inedite, desfășurate într-o atmosferă ludică, propice studiului (rebusuri și jocuri matematice, efectuarea de calcule, utilizarea tablei interactive Smart).

TIC – crearea unor materiale multimedia prin utilizarea unor abilități de tehnoredactare de text în Word, prelucrarea unor imagini în Paint, navigarea ghidată pe Internet.

Curriculum-ul pentru clasa a VIII -a

Limba română – recapitularea cunoștințelor din clasele mici prin utilizarea unor texte suport (basm, schiță, fabulă, pastel) aprofundarea și consolidarea conținuturilor nou predate, redactarea de texte, ortografie, punctuație, exersarea și consolidarea

deprinderilor de analiză de text, identificarea de figuri de stil, analiză gramaticală, exprimarea unor opinii personale.

Matematică – aprofundarea și consolidarea conținuturilor din trunchiul comun, recapitularea noțiunilor învățate în anul anterior aplicând strategii inovative mai apropiate de capacitatea de procesare și asimilare a elevilor cu dificultăți de învățare.

TIC – exersarea tehnoredactării în powerpoint și dezvoltarea abilităților de susținere adecvată a prezentării în fața unui auditoriu, respectarea regulilor profesionale de tehnoredactare a materialelor.

Curriculum-ul pentru modulele de ABILITĂȚI SOCIALE la clasa a IV-a și a VIII-a

Modulul I – 16 ore de consiliere și orientare (autocunoaștere și dezvoltare personală; managementul învățării; planificarea carierei) centrate pe:

Abilități sociale, comunicare și managementul conflictelor – exerciții de autocunoaștere (Cine sunt eu ?; Steaua stimei de sine; Linia vieții; Blazonul personal; Punctele tari și slăbiciunile mele; Bagajul cu resurse; Obiective personale) exerciții de intercunoaștere (Cine sunt eu și cum mă percep ceilalți ? Gama lui Harris; Fereastra lui Johari) dezvoltarea abilităților de învățare (Stilurile de învățare; Luarea notițelor; Mnemotehnici; Locul ideal de învățat; Managementul timpului de studiu) creșterea motivației școlare (Bursa valorilor; Nava cosmică; Inteligențele multiple).

Modalități de evaluare: proiectul individual și de grup, portofoliul, metodele art-creative, fișele individuale de autoevaluare, aprecierile verbale.

Modulul II – 16 ore de comunicare și managementul conflictelor (comunicare și relaționare interpersonală; managementul conflictelor; stil de viață sănătos) focusat pe:

Dezvoltarea abilităților de comunicare asertivă (Tipuri de comportament verbal; One way communication; Bariere și blocaje în comunicare; Telefonul fără fir; Comunicarea nonverbală; Asertivitatea) și managementul conflictelor (Mersul personajelor; Test pentru conflict Killman – moduri de abordare a conflictelor).

Modalități de evaluare: proiectul individual și de grup, portofoliul, metodele art-creative, fișele individuale de autoevaluare, aprecierile verbale, jocul de rol.

Tematica activității de consiliere a părinților – conflictul interparental – implicații, consecințe; bariere și blocaje în comunicare; asertivitatea; lauda versus încurajarea; stilurile parentale și consecințele lor; caracteristicile adolescenților; strategii de rezolvare optimă a conflictelor; sarcini, roluri, responsabilități la vârsta copilăriei.

Rezultate comparative la finalul semestrului I al anului școlar 2010 - 2011, respectiv semestrul I al anului școlar curent (2011 – 2012)

La clasa a IV-a: performanțele școlare s-au menținut constante în cazul majorității elevilor, cu excepția a 2 cazuri în care performanțele școlare s-a îmbunătățit. La purtare toți elevii au obținut calificativul Foarte Bine și nu s-a înregistrat nicio absență nemotivată. De asemenea, incidentele violente sau actele de indisciplină s-au redus semnificativ. Au fost remarcate și alte beneficii după cum urmează: relaționarea armonioasă cu colegii, dezvoltarea cooperării, prezența mai bună la școală, dezvoltarea creativității, dezvoltarea abilităților de comunicare orală (dezbateri, exprimarea opiniilor într-un mod asertiv) creșterea motivației școlare, creșterea autocontrolului.

La clasa a VIII-a: 30 % dintre elevi au obținut performanțe mai mari la limba și literatura română; 15 % au obținut performanțe mai mari la matematică; la limba engleză creșterea performanțelor s-a realizat în cazul a 50 % dintre elevi. Restul elevilor

și-au menținut performanțele din anul școlar trecut. Notele la purtare au fost de 10, cu o singură excepție. Numărul de absențe nemotivate a scăzut de la 337 la 147 (scăderea este semnificativă, de 43,62 %).

Feedback oferit de elevii grupului țintă:

„Mi-au plăcut jocurile.”; „Am învățat lucruri noi.”; „Am aflat multe despre mine.”; „Am învățat să ne cunoaștem mai bine.”; „A fost distractiv și mi-am cunoscut mai bine colegii.”; „Mi-a plăcut că am colaborat cu colegii.”; „Mi-a plăcut că am comunicat unul cu celălalt și am făcut multe jocuri.”; „Lucrul în echipe ne-a făcut să ne cunoaștem mai bine.”; „Am învățat multe lucruri noi și să fiu mai înțelegătoare și sociabilă.”; „Mi-au plăcut toate activitățile, am învățat multe lucruri noi.”; „Mi-a plăcut atmosfera destinsă și meditațiile folositoare.”; „Mi-a plăcut că am aflat multe lucruri noi din psihologie.”; „M-am distrat și mi-am cunoscut mai bine colegii.”; „Ne-am distrat, ne-am jucat, am învățat multe lucruri noi.”; „Totul a fost perfect.”; „Mi-a plăcut tot ceea ce am făcut.”; „Fișele au fost distractive și atmosfera destinsă.”; „Am cunoscut persoane noi, de care ne-am apropiat.” ș.a.

Imagini de la activități și de la cantina unde copiii au luat masa:

Tinte strategice pe termen scurt și mediu pentru derularea unor programe similare

- implicarea în continuare a familiei în multe dintre activitățile școlii
- continuarea derulării moderne a activității didactice, prin utilizarea unor metode interactiv-participative, a unor mijloace didactice moderne (tabla Smart, videoprojector, prezentări powerpoint, filmulețe) în vederea creșterii atractivității activităților, cultivării creativității și spontaneității elevilor
- extinderea abordărilor interdisciplinare / transdisciplinare
- consilierea părinților și sensibilizarea lor față de importanța educației formale și nonformale

- identificarea unor oportunități pentru derularea în continuare a programelor remediale de tip after school.

Concluzii

Proiectul a contribuit la dezvoltarea personală a elevilor, cultivarea creativității acestora, dezvoltarea aptitudinilor elevilor și, poate aspectul cel mai important, creșterea motivației școlare prin valorizarea elevilor și optimizarea cooperării la nivelul clasei, prin facilitarea autocunoașterii și intercunoașterii. Activitățile de consiliere a părinților i-au sensibilizat și pe aceștia referitor la nevoile de dezvoltare ale copiilor lor, respectiv atitudinea adecvată față de aceștia.

